

Z^{1/2}TALEPAPIR

Det talte ord gælder

Tilhørerkreds:	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
Anledning:	Samråd AB, AC og AD (om vindmøller og helbredsgener)
Taletid:	(ca. 15 min. Samrådet er uden bagkant)
Tid og sted:	25. juni 2013 kl. 16
Dok nr.:	1244794

Tak for at give mig muligheden for at svare på spørgsmål om eventuelle
helbredsmæssige virkninger af støj fra vindmøller. Jeg er af Sundhedsudvalget

blevet stillet i alt tre samrådsspørgsmål. Dem vil jeg besvare samlet, da jeg ser en klar sammenhæng mellem dem.

Det første samrådsspørgsmål AB lyder:

”Miljøministeren oplyste ved samråd den 15. december 2011, at det er videnskabeligt bevist, at der ikke er belæg for at mene, at der er sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbredet (SUU (2011-12) samrådssp. S).

Forespurgt om det var muligt at bevise dette (SUU (2011 – 12) spm. 643), forelagde ministeren spørgsmålet for Sundhedsstyrelsen, der henviste til 6 fyldige videnskabelige reviews fra de senere år, hvoraf det nyeste er fra 2012.

Mener ministeren for sundhed og forebyggelse, at disse 6 referencer dækker over videnskabelige arbejder, der beviser, at der ikke er en sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbred? I bekræftende fald bedes ministeren redegøre for, hvor i de 6 referencer ministeren finder belæg for ministerens påstand.”

I det andet samrådsspørgsmål - spørgsmål AC spørges:

”Vil ministeren redegøre for hvilke informationer Sundhedsstyrelsen har videregivet til de berørte myndigheder vedrørende sammenhængen mellem vindmøllestøj og helbredsgener?”

Og endelig lyder spørgsmål AD:

”Er ministeren bekendt med, om Sundhedsstyrelsen på noget tidspunkt har afslået en mulighed for at erhverve sig en viden omkring vindmøllestøjs effekt på helbredet?”

[Indledning – baggrund for samrådet]

Jeg vil gerne indlede med at sige tak til spørgeren for at have indkaldt til dette samråd. For det er vigtigt, at vi åbent kan drøfte, hvad vi ved, og hvad vi ikke ved.

For jeg vil hellere end gerne bidrage til mest mulig klarhed, så vi undgår mytedannelser og samtidigt kan diskutere ud fra det samme vidensniveau.

[Svar på spørgsmål AB]

Jeg har til dette samråd bedt Sundhedsstyrelsen om at redegøre for baggrunden for, hvorfor de svarede, som de gjorde i deres bidrag til miljøministerens besvarelse af spørgsmål 643 besvaret i 2012.

I sit bidrag til besvarelse af spørgsmål 643 udtalte Sundhedsstyrelsen sig om, hvad man på daværende tidspunkt kunne konkludere om sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbred.

Styrelsen anførte, at undersøgelser har vist sammenhæng mellem vindmøllestøj og støjgener blandt personer, der bor i nærheden af vindmøller. Sammenhæng med søvnforstyrrelser og vindmøllestøj er vist i nogle, men ikke alle undersøgelser. Graden af støjgene er større, hvis man kan se møllen fra sin

bolig og mindre, hvis man ikke kan se møllen fra sin bolig. Den er også mindre, hvis man er medejer af møllen.

Endvidere er der påvist sammenhæng mellem selvrapporterede støjgener fra vindmøller og stresssymptomer som hovedpine, træthed og anspændthed.

Udover disse gener anførte styrelsen, at der ikke var påvist sammenhænge mellem vindmøllestøj og negative helbredseffekter.

Sundhedsstyrelsen har overfor mig anført, at denne vurdering efter styrelsens opfattelse ikke kan udlægges som, at de 6 referencer dækker over videnskabelige arbejder, der beviser, at der ikke er sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbredsskader. Derimod kan det konkluderes, at ud over de anførte gener er der ikke vist sammenhæng med negative helbredseffekter.

Sundhedsstyrelsen anførte endvidere, at undersøgelser i de senere år har vist sammenhæng mellem støj fra vejtrafik og fly og hjerte-kar-lidelser. Da der ikke foreligger epidemiologiske undersøgelser af vindmøllestøj, kan effekter på hjerte-kar-systemet ved langvarig udsættelse for vindmøllestøj ikke helt udelukkes på nuværende tidspunkt.

Kræftens Bekæmpelse har præsenteret Miljøministeriet for en projektidé, der ud fra registeroplysninger kan belyse, om støj fra vindmøller kan forårsage hjertekarsygdomme

Jeg er derfor glad for i dag, at kunne orientere udvalget om, at Miljøstyrelsen nu vil opfordre Kræftens Bekæmpelse til at udarbejde en detaljeret

projektbeskrivelse for en ny undersøgelse af eventuelle sundhedseffekter af vindmøllestøj.

Når den detaljerede projektbeskrivelse er klar, vil beskrivelsen blive vurderet af Sundhedsstyrelsens videnskabelige udvalg om Miljø og Sundhed og herudover af en international støjeksperter. Vurderingen skal sikre, at projektbeskrivelsen lever op til international forskningsmæssig standard.

Miljøministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Klima,-Energi,- og Bygningsministeriet vil i fællesskab finansiere denne undersøgelse

Vi har haft vindmøller her i landet i rigtig mange år, og vi har omfattende data for befolkningens sygdomsforhold.

Det giver os en enestående mulighed for at bruge registerdata til at belyse, om der er sammenhæng mellem støj fra vindmøller og hjertekarsygdomme.

Alle tre ministre, der står bag finansieringen af undersøgelsen, håber, at den kan være med til at få afklaret nogle af de spørgsmål, der kan være usikkerhed om.

Såfremt undersøgelsen lever op til international forskningsmæssig standard, vil undersøgelsen kunne sættes i gang ultimo 2013 med en forventet færdiggørelse på cirka 2 år. Det vil sige inden udgangen af 2015 .

Det er vigtigt for mig at understrege, at ingen af de tre nævnte ministerier vil være en del af undersøgelsen. Ministerierne deltager ikke i udførelsen af undersøgelsen på nogen måde, men tager udelukkende stilling til finansiering og igangsættelsen på baggrund af en ekspertvurdering af projektets kvalitet.

Om de 6 referencer, som dette samrådsspørgsmål omhandler, kan jeg yderligere informere udvalget om, at Sundhedsstyrelsen i forbindelse med min besvarelse af spørgsmål nummer 395 stillet den 8. februar 2013 af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget på min foranledning igen gennemgik den videnskabelige litteratur. Spørgsmålet er i øvrigt stort set identisk med spørgsmål AB.

Sundhedsstyrelsen oplyste overfor mig i februar 2013, at den litteratur, der var udkommet siden juni 2012, ikke medførte ændringer i styrelsens vurdering af den nuværende viden om sammenhængen mellem vindmøllestøj og helbredseffekter.

I forbindelse med dette samråd har Sundhedsstyrelsen endnu en gang gennemgået litteraturen. De seneste søgninger er foretaget i juni 2013 i blandt andet databasen PubMed og i Google Scholar .

Siden min besvarelse af spørgsmål nummer 395 i februar i år har Sundhedsstyrelsen orienteret mig om, at de har kendskab til 4 nye reviews af eksisterende viden på området. De indeholder ikke viden, som medfører en ændring af styrelsens vurdering. Det vil altså sige, et samstemmende billede af den eksisterende viden, der peger på, at nogle mennesker oplever støjgener fra vindmøller, men at der ikke kan påvises en sammenhæng mellem vindmøllestøj og negative helbredseffekter.

Jeg kan konstatere, at styrelsens vurdering, som anført i min besvarelse af spørgsmål nummer 395, fortsat er uændret. Det medfører også, at den samlede vurdering af de 6 referencer er fortsat gældende.

Der kan naturligvis senere vise sig at være negative helbredseffekter. Derfor følger Sundhedsstyrelsen løbende området.

Sundhedsstyrelsen har desuden oplyst mig om, at de er bekendt med, at National Health and Medical Research Council i Australien er ved at udarbejde et systematisk review af den eksisterende videnskabelige litteratur med henblik på at undersøge mulige effekter af vindmøller på menneskers helbred, inklusive hørbar og ikke hørbar støj. Dette review forventes at foreligge efteråret 2013.

Endelig har Sundhedsstyrelsen overfor mig oplyst, at Canadas sundhedsminister har bedt Council of Canadian Academies om at vurdere evidensen for en eventuel kausal sammenhæng mellem vindmøllestøj og udvikling af negative helbredseffekter hos mennesker.

[Svar på spørgsmål AC]

I forhold til spørgsmål AC, hvor jeg bliver bedt om at redegøre for hvilke informationer Sundhedsstyrelsen har videregivet til de berørte myndigheder vedrørende sammenhængen mellem vindmøllestøj og eventuelle helbredsgener, kan jeg oplyse, at der naturligvis løbende foregår et tæt og konstruktivt samarbejde mellem Sundhedsstyrelsen og Miljøstyrelsen vedrørende sammenhængen mellem vindmøllestøj og eventuelle helbredsgener.

Alt andet ville jo være helt forkert.

For vi har jo med et område at gøre, der ikke har en entydig placering hos én minister.

Som det sikkert er udvalget bekendt, så har både klima-, energi- og bygningsministeren, jeg selv og miljøministeren ressortansvar for området.

Som jeg også oplyste i min besvarelse af spørgsmål 398 til udvalget tilbage i februar i år, så hører vindmøllestøj under Miljøministerens ressortområde. Miljøministeren har ifølge Sundhedslovens § 214, stk.2 adgang til direkte rådgivning og anden bistand fra Sundhedsstyrelsen i sundhedsfaglige spørgsmål. I følge § 214, stk. 3 kan statslige, regionale og kommunale myndigheder indhente Sundhedsstyrelsens rådgivning i hygiejniske, miljømæssige og socialmedicinske forhold.

Alene af den grund er samarbejde på tværs af ressortgrænser nødvendig.

Jeg mener på den baggrund ikke, at det på nogen måde giver mening endsige forekommer realistisk, at jeg her i dag forsøger at redegøre for præcis hvilke informationer, Sundhedsstyrelsen har videregivet.

[Svar på spørgsmål AD]

Og så slutteligt til spørgsmål AD, hvori der spørges til, om jeg er bekendt med, om Sundhedsstyrelsen på noget tidspunkt har afslået en mulighed for at erhverve sig en viden omkring vindmøllestøjs effekt på helbredet?

Spørgsmålet er helt identisk med spørgsmål nummer 396, som jeg besvarede i februar i år.

Ikke overraskende er mit svar derfor også meget lig det afgivne svar.

Jeg har derfor fortsat fuld tiltro til, at Sundhedsstyrelsen kontinuerligt holder sig opdateret i forhold til ny viden på området, og at de inkluderer denne i forhold til sine anbefalinger og faglige rådgivning.

Jeg kan dog bekræfte, som jeg også gjorde i februar, at Sundhedsstyrelsen har orienteret mig om, at de i et enkelt tilfælde har frabedt sig yderligere information fra den samme borger vedrørende vindmøller.

I forbindelse med dette samråd, har jeg bedt Sundhedsstyrelsen om at redegøre nærmere for omstændighederne omkring hændelsen.

Sundhedsstyrelsen har overfor mig oplyst, at det drejer sig om et enkeltstående tilfælde. Informationer vedrørende vindmøllestøj og helbredseffekter, som styrelsen modtager, sædvanligvis per mail, journaliseres generelt som et indgående dokument.

Jeg betragter derfor hændelsen som uheldig, men enkeltstående. For uanset karakter af en borgers henvendelse, bør den tages seriøst, og som minimum tages til efterretning.